

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. V.**, bývajúceho v M., proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná M., so sídlom v B., o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 9 C 86/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 13. marca 2014 sp. zn. 4 Co 43/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Rožňava rozsudkom (v poradí druhým) zo 6. decembra 2011 č.k. 9 C 86/2009-140 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody spôsobenej mu vo výške 1 845,32 eur so 6 % úrokom z omeškania od 18. septembra 2008 do zaplatenia a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Pri svojom rozhodovaní vychádzal z ustanovení § 3 ods. 1 písm. d/, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 514/2003 Z. z.). V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca nepreukázal naplnenie všetkých predpokladov potrebných na uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu v zmysle ustanovenia § 3 zákona č. 514/2003 Z. z., keď nepreukázal príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 14 Er 428/2007 a nepreukázal samotnú výšku škody v rozsahu, v akom si ju uplatňoval. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobcu rozsudkom z 13. marca 2014 sp. zn. 4 Co 43/2012 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

potvrdil. Dospel k záveru, že súd prvého stupňa v potrebnej miere zistil rozhodujúci skutkový stav, dospel k správnym a úplným skutkovým zisteniam a na ich základe vec správne právne posúdil. Záver okresného súdu, že žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi dĺžkou trvania súdnych konaní a vznikom škody mal za plne akceptovateľný. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorý prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. b/, c/ O.s.p. a jeho dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., keď súdu prvého stupňa i odvolaciemu súdu vytýkal nesprávne právne posúdenie veci.

Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (pozn. dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku

ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejde ani o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/, tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/, d/, e/, f/ a g/ O.s.p. nenamietal a žiadna z týchto väd ani v dovolacom konaní nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalobcu preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. b/, c/ O.s.p. a dôvodnosť z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.

K existencii väd dovolateľom v dovolacom konaní namietaných podľa § 237 písm. b/, O.s.p., t. j. že v konaní vystupoval ako účastník ten, kto nemal spôsobilosť byť účastníkom konania a podľa § 237 písm. c/ O.s.p., že účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený dovolací súd uvádza, že tieto odvolacie dôvody nie sú dané.

Podmienkou, aby niekto mohol byť účastníkom občianskeho súdneho konania je, že musí byť na to spôsobilý. Spôsobilosťou byť účastníkom konania sa rozumie spôsobilosť subjektov mať procesné práva a povinnosti, ktoré procesné právo priznáva

účastníkom konania. Ide teda o procesnú subjektivitu. Túto spôsobilosť upravuje Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 19 tak, že ju má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva. Citované ustanovenie sa teda odvoláva na hmotné právo, t. j. Občiansky zákonník.

Podľa § 7 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením a smrťou táto spôsobilosť zanikne.

Inštitút účasti konania ako inštitút rýdzo procesný, t. j. inštitút občianskeho práva procesného je potrebné odlišiť od vecnej legitímácie, ktorá so zreteľom k hmotnému právu ustanovuje, kto je nositeľom uplatneného práva alebo povinnosti v konkrétnom prípade. Stanovujú ju predpisy hmotného práva. Či účastník procesného konania je tiež vecne legitimovaný (aktívne alebo pasívne), sa ukáže až v konečnom súdnom rozhodnutí. Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že účastník nebol nositeľom práva, o ktoré v konkrétnom konaní išlo. Tento nedostatok však nemá za následok vadu konania podľa § 237 písm. b/ a c/ O.s.p., jeho dôsledkom je nutnosť zamietnutia takej žaloby pre nedostatok či už aktívnej alebo pasívnej legitímácie.

Pokiaľ teda dovolateľ tvrdil existenciu tejto vady (nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania a nedostatok procesnej spôsobilosti a riadneho zastúpenia), ide o námietku zmätočnú, nemajúcu oporu vo vyššie citovanom zákonom ustanovení, pretože žalobca ako absolvent P. mal spôsobilosť byť účastníkom konania a mal aj procesnú spôsobilosť.

Prípustnosť dovolania dovolateľa preto nebolo možné vyvodiť ani z ustanovenia § 237 písm. b/ O.s.p., ani z ustanovenia § 237 písm. c/ O.s.p. a tvrdená existencia týchto vád je preto nenáležitá.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny

predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, ním uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde.

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a dovolacím súdom neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že jej žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. októbra 2015

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová